

Täysistunto

Torstai 10.11.2016 klo 16.00—21.26

2.2. Suullinen kysymys Pariisin ilmastopimuksesta (Satu Hassi vihr)

Suullinen kysymys SKT 113/2016 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Maria Lohela: Seuraava kysymys, edustaja Hassi.

Keskustelu

16.21 **Satu Hassi vihr:** Arvoisa puhemies! Marrakechissa on parhaillaan koolla kansainvälinen ilmastokokous, jossa käynnistetään työ Pariisin sopimuksen toimeenpanemiseksi. Pariisin sopimuksenhan on ratifioinut jo 103 maailman maata. Nyt Yhdysvaltojen eilinen vaalitulos herättää kuitenkin epävarmuutta. Presidentiksi valittu Donald Trump on kampanjassaan puhunut Pariisin sopimuksen neuvottelemisesta uudelleen ja luvannut myös suosia omassa kotimaassaan viime vuosisadan ratkaisuja, kuten kivihiihtä.

Miten Suomen hallitus näkee nyt syntyneen tilanteen? Millaista linjaa hallitus ajaa EU:ssa, jotta luottamus Pariisin sopimukseen säilyisi ja jotta sopimus pantaisiin täysimääräisesti toimeen, jotta meillä ihmisillä ja ihmisten yhteiskunnilla ylipäättänsä säilyisi tulevaisuuden mahdollisuus?

16.22 **Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kysymys on hyvin ajankohtainen. Todellakin tuo ilmastoneuvottelu Marrakechissa on jälleen käynnissä. Oikeastaan tässä yhteydessä haluan ihan ensimmäiseksi kiittää Suomen eduskuntaa siitä, että eduskunta yksimielisesti päätti, että Suomi ratifioi Pariisin sopimuksen. Valtioneuvosto on tänään toimittanut asian eteenpäin, ja huomenna tasavallan presidentti sen vahvistaa. Tämän nojalla Suomi etenee ilmastopimoksen hengen mukaisesti toimeenpanemalla ilmastotoimia, joita on varsin hyvin hallitusohjelmassa kuvattu käytännön tasolle asti. Hallitusohjelmassa hallitus on sitoutunut nostamaan uusiutuvan energian määrän yli 50 prosenttiin ensi vuosikymmenellä, puolittamaan tuontiöljyn käytön ja luopumaan kivihiihtä käytöstä, kaikki konkreettisia toimia ilmastomuutosta aiheuttavan fossiilisen energian vähentämiseksi ja siitä irti pääsemiseksi. Suomen hallitus jatkaa tätä määrätietoista työtä.

Puhemies Maria Lohela: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä tästä aiheesta, ilmoittautumaan.

16.24 **Satu Hassi vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt USA:n vaalitulos johdosta yksi asia, joka herättää epävarmuutta Pariisin sopimuksen toimeenpanosta, on ilmastorahoitus. Sehän on keskeinen osa sopimusta, että teollisuusmaat avustavat kehitys-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

maiden ilmastotoimia, koska pelkkien teollisuusmaiden toiminhan päästöjä ei ole mitenkään mahdollista saada riittävästi leikattua. Yhdysvaltojen rahoitusosuus on nyt epävarma, mutta Suomen hallitus on myös omalta osaltaan jo osallistunut tämän epävarmuuden luomiseen leikkaamalla Suomen omaa osuutta ilmastorahoituksesta. Aikooko hallitus nyt harkita tämän aiemmin tekemänsä linjauksen, jotta Suomi omalta osaltaan edesauttaisi sitä, että ilmastorahoituksen osalta luottamus Pariisin sopimuksen toimeenpanoon säilyy?

16.25 Ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Kai Mykkänen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tärkeään kysymykseen: Sinänsä Suomi pitää kyllä sitoumuksensa kiinni, mitä tulee Pariisin ilmastopöytäkirjaan liittyvään kansainväliseen ilmastorahastoon, ja tästä on pidetty huolta myöskin meidän budjetoinnissamme. Tiukat ovat ajat yleisesti kaikessa meidän kehitysrahoituksessamme, ja se näkyy tietysti myös meidän rahoituksessamme YK-järjestöille, mitä tulee ilmastotyöhön, mutta näistä sitoumuksista kyllä pidetään kiinni. Onneksi myös itse kokonaisuudessa Kiinan ja Intian asento on aivan toinen kuin oli 15 vuotta sitten esimerkiksi Kiiton sopimuksen yhteydessä, joten sinänsä uskon, että Pariisin sopimuksen henki kyllä menee eteenpäin ja myös Yhdysvalloissa tarve irtautua fossiilisesta polttoaineriippuvuudesta pysyy eilen ja tänään ihan samanlaisena kuin ennen sitäkin, vaikka politiikassa voi vivahteita näkyä.

16.25 Johanna Karimäki vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Se, että annettaisiin ilmastomuutoksen karata käsistä, olisi todella tuhoisaa ihmisten hyvinvoinnille, luonnolle ja taloudelle. Minusta Suomen ja muiden Pohjoismaiden pitäisi vahvasti ajaa kansainvälisesti sitä ja toimia sen puolesta, ettei maailma lämpene yli 1,5 astetta. Nyt Pariisin sopimuksessa maat ovat antaneet vapaaehtoisia lupauksia, ja on todella suuri huoli siitä, toteuttaako esimerkiksi USA nyt jatkossa nämä lupaukset. Meillä Pohjoismaissa ilmastomuutos etenee nopeammin kuin muualla. Meidän lapsemme oppivat rakastamaan lunta, meillä on neljä vuodenaikaa, lapset oppivat hiihtämään, mutta on kysymys myös siitä, että tulevaisuudessa riittää viljelyskelpoista maata kaikkialla ja että pienet saarivaltiot eivät hukkuisi veden peittoon. Kysyn teiltä, pääministerin sijainen, ministeri Soini: aiotteko te ajaa yhdessä muiden Pohjoismaiden kanssa sitä, että Suomi ajaa vahvaa 1,5 asteen tavoitetta ja myös kansainvälisesti toimia vahvasti tämän tavoitteen puolesta?

Puhemies Maria Lohela: Ministeri Tiilikainen vastaa näistä.

16.27 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos puheenvuorosta puhemiehelle. Nyt täytyy sen verran palata tähän Yhdysvaltain vaalitulokseen, että riippumatta vaalituloksesta Yhdysvallat on ratifioinut tuon Pariisin sopimuksen. Näin on tehnyt jo 103 maata, ja Pariisin sopimuksessa jokainen maa on sitoutunut itse määrittämiinsä ilmastomuutosta hillitseviin toimiin. On aivan ennen aikaista arvioida, mitä presidentti Trumpin ennen valintaa eri asioihin ottamat kannat tulevat käytännössä merkitsemään. Sen näemme, kun hän rakentaa hallintonsa pysyyn ja ensi vuonna nuo neuvottelut alkavat. Mutta todellakin, tässä on yli 100 muuta maata jo ratifioinut, ja yksi maa ei ilmastomuutosta pysäytä eikä pysty myöskään pysäyttämään sen vastaista työtä. Esimerkiksi Kiinassa, joka on maailman suurin päästäjä, on ilmanlaatuun liittyvät kysymykset, mitkä pakottavat heitä (Puhemies koputtaa) tekemään ilmastotoimia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

16.28 **Riitta Myller sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pariisin jälkeen oli todella hyvä tunnelma siitä, että vihdoinkin päästään globaalisti, koko maapallon laajuisesti tekemään työtä ilmastomuutoksen torjumiseksi. Tällä hetkellä, nyt Yhdysvaltojen vaalien jälkeen, nämä kysymykset, mitä täällä esitetään, ovat aivan oikeutettuja. Yhdysvallat on suurin teollisuusmaa, joka on vastuussa ilmastomuutoksen torjumisesta. Kysyn eurooppaministeriltä: miten Suomi Euroopan unionissa luo sellaista pohjaa, että Euroopan unioni löytää todella sellaisen neuvottelukyvyn Yhdysvaltojen kanssa, että Yhdysvallat sitten määrittää nämä omat tavoitteensa myös tulevan presidentin kaudella niin, että näihin ilmastotavoitteisiin päästään eikä maapallon lämpötilan nousu ylitä 1,5 celsiusta?

Puhemies Maria Lohela: Ministeri Tiilikainen.

16.29 **Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ympäristöministerin toimialaan todella kuuluu ilmastoneuvotte-
luista vastaaminen niin EU:n sisällä kuin kansainvälisesti.

Yhdysvallat ja Euroopan unioni toimivat hyvässä yhteistyössä Pariisin ilmastoneuvotte-
lujen aikaan ja jo kauan ennen sitä, ja se mahdollisti tuon sopimuksen synnyn. Nyt ei kan-
nata meidän täällä kuitenkaan ripotella tuhkaa yllemme siitä, että Yhdysvallat on demo-
kraattisesti valinnut presidentin, jonka linja voi tuoda muutoksia. Mutta Yhdysvallat maa-
na on sitoutunut Pariisin sopimukseen. Kannattaa rauhassa katsoa. Yleensä käy niin, että
valta tuo vastuuta, ja toivottavasti näin tulee käymään myös Yhdysvaltojen asennoitumi-
sessa. On tärkeä lähteä toimeenpanemaan ilmastotoimia, ja vaikka Yhdysvallat ei etenisi
niin ripeästi ilmastotoimien toimeenpanoissa kuin aiemmat suunnitelmat osoittavat, niin
monet osavaltiot siellä ovat laatineet hyvin kunnianhimoisia ohjelmia itselleen ja ne pys-
tyvät niitä viemään eteenpäin joka tapauksessa. Myös yritysmaailma etenee (Puhemies:
Aika on täynnä!) tähän suuntaan.

Kysymyksen käsittely päättyi.